

imellem en Kjørsel af 6, 8 à 10 Mill og en Kjørsel af 4 à 5 Mill, saa kan man komme til en Erfaring derom ved at lægge Mærke til, hvor langt borte fra de Landmandsproducter, som daglig bruges, saasom Tørø og Andet, bringes til Kjøbenhavn, og man vil see, at saasnart man kommer ud over en Omkreds af 4—5 Mill, saa begynder det at blive ufordeelagtigt at føre Varerne til Markedet, saa kunne flere af disse Frembringelser ikke mere føres til Markedet paa en lønnende Maade. De Artikler, som ad disse Tverveie komme til Kjøbstaden, ville tilligemed de Personer, som binde deres Interesser til Varerne, med den høieste Grad af Sandsynlighed benytte denne Bane, hvorimod de samme Varer og de samme Personer ville aldeles ikke komme i Berørelse med Kjøbstadbanen; naar de møde den af os foreslaaede Bane, ville de danne sig en heel Række Omsætningssteder, hvis Fregvents ikke berøder paa de nærmeste Mill paa hver Side, som alene kunne regnes tilgode for Kjøbstadbanen, men paa 5, 6, 7 Mill paa den vestlige Side, hvis Befolkning mødes paa Jernbanen og famles op og der leverer Gjenstande, som blive transporterede paa Jernbanen, og erholder Gjenstande, som ere bragte paa Jernbanen. Da en Mængde af de Artikler, som frembringes, ere saadanne, som kunne gaae mod Ost og mod Sønder, saa er det det Heldige ved denne Bane, at den strax sætter dem i Forbindelse med den sydlige Bane, og der sikkes saaledes denne en Transport, som er den naturlige og ikke kan gives til andre Baner. Gaaer Banen derimod umiddelbart til Kjøbstæderne, er der med Hensyn til de fleste af disse Gjenstande ingen Anledning til at formode, at de ville blive hentede fra eller førte paa Jernbanen, idet de da komme umiddelbart til Havnestæderne. En Kjøbstadbane er saaledes den af alle, som vil faae den mindste Fregvents, hvorimod den Bane, der gaaer igjennem et til Udvikling stiftet Terrain og overflækker alle. Tverveie, optager den bedste Trafik paa sig og derfor vil være den solideste og fordeelagtigste. Jeg skal meget villig indrømme, at alle den Slags Betragtninger og alle den Art Beregninger ikke kunne støttes paa fuldstændige og sikre Documentationer,

men det gjælder idetmindste ikke mere om min Udvikling og Bewistgørelse end om Alt, hvad der er bragt tilveie fra de ærede Herrers Side. Det er blevet sagt, at naar Jernbanen føres til Aarhuus, kommer den til en Plads, som er en betydelig Omsætningsplads; men føres den til Viborg, kommer den til en lille, ubetydelig Handelsplads. Nu spørger jeg, hvorved er Aarhuus bleven en stor og betydelig Omsætningsplads uden derved, at den er let tilgængelig, og hvorved vil Viborg blive det samme? Derved, at man skaffer en ligesaa god Veie til Viborg som til Aarhuus, og en Jernbane er i mangfoldige Henseende en ligesaa god Veie. For saavidt det gjælder Varer af en sværere Bestaffenhed, da har Viborg jo ogsaa sin Vandvei. Men lad os ogsaa forudsætte, at der er et Element mere til Liv og Udvikling i Aarhuus end i Viborg, saa maa jeg spørge, om ikke Viborg ligger anderledes nær for Haanden for en betydelig Befolkning end Aarhuus, og hvorfor har man lagt Tverbanen over Viborg, naar det ikke var, fordi man troede, at det var af Bigtighed, at denne Deel af Jylland kom i Forbindelse med de andre Dele af Landet? Jeg har saaledes søgt at vise, at den af Fleertallet foreslaaede Bane er det Naturlige som Jernbane, fordi den skaffer den største Omsætning og det Naturlige for Jylland, fordi den gaaer hen, hvor der savnes Samqvæmsmidler. — Vi komme derefter til et Spørgsmaal, som har svævet for her. Man har gjort Spørgsmaalet om Retningen af Jernbanen paa en vis Maade nationalt. Et æret Medlem har — jeg vil haabe, det var Taktik — taget Slesvigholsteinismen med i Spillet og anvendt Slesvigholsteinismen, saavidt jeg forstod, paa de Viborgske Stænder i sin Tid; thi de Viborgske Stænder gjorde sig Umage for at faae en Jernbane tilveie, som skulde forbinde Jylland med Slesvig. Men jeg troer dog ikke, at det i Almindelighed betragtes som Slesvigholsteinisme at forbinde Jylland med Slesvig; jeg veed ikke, om det ærede Medlem forstaaer det paa den Maade; men videre gaaer Fleertallets Forslag ikke; det gaaer ud paa at forbinde Jylland med Slesvig paa den ene Side, og paa den anden Side ad en dobbelt Veie at forbinde det med Dorne;